

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 87/20

Λουξεμβούργο, 9 Ιουλίου 2020

Απόφαση στην υπόθεση C-343/19
Verein für Konsumenteninformation κατά Volkswagen AG

Κατασκευαστές αυτοκινήτων του οποίου τα παρανόμως χειραγωγηθέντα οχήματα μεταπωλούνται σε άλλα κράτη μέλη μπορεί να εναχθεί ενώπιον των δικαστηρίων αυτών των κρατών

Συγκεκριμένα, η ζημία του αγοραστή επέρχεται στο κράτος μέλος όπου αποκτά το όχημα έναντι τιμήματος υψηλότερου από την πραγματική του αξία

Η Verein für Konsumenteninformation (VKI), αυστριακή ένωση προστασίας των καταναλωτών, άσκησε ενώπιον του Landesgericht Klagenfurt (πρωτοδικείου Klagenfurt, Αυστρία) αγωγή αποζημίωσης κατά της γερμανικής εταιρίας κατασκευής οχημάτων Volkswagen για ζημίες που προκύπτουν από την ενσωμάτωση λογισμικού χειραγώγησης των σχετικών με τις εκπομπές καυσαερίων δεδομένων στα αγορασθέντα από Αυστριακούς καταναλωτές οχήματα. Ζητεί να υποχρεωθεί η Volkswagen να της καταβάλει το ποσό των 3 611 806 ευρώ, πλέον τόκων, εξόδων και λοιπών δαπανών, και να αναγνωριστεί ότι η εταιρία αυτή ευθύνεται για όλες τις ζημίες που δεν είναι ακόμη δυνατό να υπολογιστούν και/ή για τις ζημίες που θα προκύψουν στο μέλλον.

Προς στήριξη του αιτήματός της, η VKI στηρίζεται στην ευθύνη εξ αδικοπραξίας και οιονεί αδικοπραξίας της Volkswagen, επικαλούμενη το γεγονός ότι οι 574 καταναλωτές οι οποίοι της εκχώρησαν τις αξιώσεις τους για την άσκηση της αγωγής αυτής απέκτησαν στην Αυστρία καινούργια ή μεταχειρισμένα οχήματα εξοπλισμένα με κινητήρα EA 189, πριν από την αποκάλυψη στο κοινό, στις 18 Σεπτεμβρίου 2015, του τρόπου με τον οποίο η Volkswagen προέβη σε χειραγώγηση των σχετικών με τις εκπομπές καυσαερίων δεδομένων των οχημάτων αυτών.

Κατά τη VKI, οι κινητήρες αυτοί είναι εξοπλισμένοι με «σύστημα αναστολής» το οποίο είναι παράνομο βάσει του κανονισμού 715/2007 που αφορά την έγκριση τύπου μηχανοκινήτων οχημάτων¹ όσον αφορά εκπομπές από ελαφρά επιβατηγά και εμπορικά οχήματα (Euro 5 και Euro 6). Πρόκειται για λογισμικό με τη χρήση του οποίου, σε συνθήκες εργαστηρίου, οι εκπομπές καυσαερίων φαίνεται ότι τηρούν τις προβλεπόμενες οριακές τιμές, ενώ, σε πραγματικές συνθήκες, δηλαδή όταν τα οικεία οχήματα χρησιμοποιούνται στο οδικό δίκτυο, οι πράγματι εκπεμπόμενοι ρύποι ανέρχονται σε ποσοστά πολλαπλάσια των προβλεπόμενων οριακών τιμών. Μόνο κατόπιν της εγκατάστασης του συγκεκριμένου λογισμικού χειραγώγησης των σχετικών με τις εκπομπές καυσαερίων δεδομένων η Volkswagen μπόρεσε να λάβει την προβλεπόμενη από τη νομοθεσία της Ένωσης έγκριση τύπου για οχήματα εξοπλισμένα με κινητήρα EA 189.

Κατά τη VKI, η ζημία που υπέστησαν οι ιδιοκτήτες των οχημάτων αυτών έγκειται στο γεγονός ότι, αν γνώριζαν την επίμαχη χειραγώγηση, είτε δε θα είχαν αγοράσει τέτοιο όχημα είτε θα το είχαν αγοράσει με έκπτωση επί της τιμής τουλάχιστον 30 %. Δεδομένου ότι τα επίμαχα αυτοκίνητα ήταν εξ αρχής ελαττωματικά, η αγοραία αξία τους και, επομένως, η τιμή αγοράς τους ήταν σαφώς κατώτερες από την πράγματι καταβληθείσα τιμή. Η διαφορά συνιστά ζημία που θεμελιώνει αξίωση αποζημίωσης.

Η Volkswagen, της οποίας η έδρα βρίσκεται στο Wolfsburg (Γερμανία), αμφισβητεί ειδικότερα τη διεθνή δικαιοδοσία των αυστριακών δικαστηρίων.

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 715/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2007, που αφορά την έγκριση τύπου μηχανοκινήτων οχημάτων όσον αφορά εκπομπές από ελαφρά επιβατηγά και εμπορικά οχήματα (Euro 5 και Euro 6) και σχετικά με την πρόσβαση σε πληροφορίες επισκευής και συντήρησης οχημάτων (ΕΕ 2007, L 171, σ. 1).

Στο πλαίσιο αυτό, το Landesgericht Klagenfurt υπέβαλε στο Δικαστήριο προδικαστικό ερώτημα για την ερμηνεία του κανονισμού 1215/2012 για τη διεθνή δικαιοδοσία ².

Βάσει του κανονισμού αυτού, διεθνή δικαιοδοσία έχουν καταρχήν τα δικαστήρια του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου ο εναγόμενος έχει την κατοικία του. Ωστόσο, επί ενοχών εξ αδικοπραξίας, ο κανονισμός αυτός προβλέπει ειδική διεθνή δικαιοδοσία του δικαστηρίου του τόπου επέλευσης της ζημίας και του δικαστηρίου του τόπου όπου συνέβη το γενεσιουργό της ζημίας γεγονός. Κατά συνέπεια, ο εναγόμενος μπορεί επίσης να εναχθεί, κατ' επιλογήν του ενάγοντος, ενώπιον του δικαστηρίου του ενός ή του άλλου εκ των δύο αυτών τόπων.

Εν προκειμένω, ο τόπος όπου συνέβη το γενεσιουργό της ζημίας γεγονός βρίσκεται στη Γερμανία, όπου τα επίμαχα οχήματα εξοπλίστηκαν με λογισμικό χειραγώγησης των σχετικών με τις εκπομπές καυσαερίων δεδομένων. Επομένως, η σύνδεση με τον τόπο αυτό, όπως και η κατοικία του εναγομένου, αποτελεί στοιχείο που θεμελιώνει διεθνή δικαιοδοσία των γερμανικών δικαστηρίων.

Το Landesgericht Klagenfurt διατηρεί αμφιβολίες ως προς το αν πρέπει να θεωρηθεί, λόγω της αγοράς απλώς και μόνον των επίμαχων οχημάτων από μεταπωλητές αυτοκινήτων οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι στην Αυστρία και της παράδοσης των οχημάτων αυτών στην Αυστρία, ότι ο τόπος επέλευσης της ζημίας βρίσκεται στην Αυστρία, στοιχείο που δύναται να θεμελιώσει τη διεθνή δικαιοδοσία των αυστριακών δικαστηρίων.

Με τη σημερινή απόφασή του, **το Δικαστήριο απαντά ότι, όταν οχήματα έχουν εξοπλιστεί παρανόμως εντός κράτους μέλους (Γερμανία) από τον κατασκευαστή τους με λογισμικό χειραγώγησης των σχετικών με τις εκπομπές καυσαερίων δεδομένων προτού αγοραστούν από τρίτο σε άλλο κράτος μέλος (Αυστρία), ο τόπος επέλευσης της ζημίας βρίσκεται στο τελευταίο αυτό κράτος μέλος (Αυστρία).**

Εν προκειμένω, η προβαλλόμενη από τη VKI ζημία συνίσταται σε μείωση της αξίας των επίμαχων οχημάτων ως αποτέλεσμα της διαφοράς μεταξύ της τιμής που κατέβαλε ο αγοραστής για τέτοιο όχημα και της πραγματικής του αξίας λόγω της εγκατάστασης λογισμικού χειραγώγησης των σχετικών με τις εκπομπές καυσαερίων δεδομένων.

Κατά συνέπεια, μολονότι τα οχήματα αυτά ήταν ελαττωματικά ήδη από την εγκατάσταση του λογισμικού αυτού, πρέπει να γίνει δεκτό ότι **η προβαλλόμενη ζημία επήλθε το πρώτον κατά τον χρόνο της αγοράς των εν λόγω οχημάτων, με την απόκτησή τους έναντι τιμήματος υψηλότερου από την πραγματική αξία τους.**

Το Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, σε περίπτωση εμπορίας οχημάτων εξοπλισμένων από τον κατασκευαστή τους με λογισμικό χειραγώγησης των σχετικών με τις εκπομπές καυσαερίων δεδομένων, **η ζημία την οποία υφίσταται ο τελικός αγοραστής δεν είναι ούτε έμμεση ούτε αμιγώς περιουσιακή** και επέρχεται με την αγορά τέτοιου οχήματος από τρίτον.

Το Δικαστήριο παρατηρεί, εξάλλου, ότι κατασκευαστής αυτοκινήτων ο οποίος είναι εγκατεστημένος σε κράτος μέλος και προβαίνει σε παράνομες χειραγωγήσεις επί οχημάτων που διατίθενται στο εμπόριο σε άλλα κράτη μέλη μπορεί ευλόγως να αναμένει ότι μπορεί να εναχθεί ενώπιον των δικαστηρίων αυτών των κρατών.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

² Κανονισμός (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2012, L 351, σ. 1).

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της απόφασεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582